

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako tredično soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta 3.—; „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložne naročnine se upravištvo ne osira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 28. Odpriete reklamacije so prosto poštnine.

Vabilo na naročbo.

Kmalu mine tretje četrtletje trinajstega tečaja „Edinosti“. Usojamo se tedaj slavno p. n. občinstvo najljubneje vabiti na novo naročbo, ter prosimo ob enem naše gg. naročnike, kojim sedaj naročnina izteče, da jo o pravem času ponové, kajti brez točne podpore nam je nemogoče svojo težko nalogo izpolnjevati.

„Edinost“ stane:

Za vse leto f. 6.—
Za pol leta „ 3.—
Za 1/4 „ „ 1.50

One gg. naročnike pa, kateri so nam še na dolgu, prosimo, naj svoj dolg poravnajo, ker se jim sicer list ustavi.

Upravištvo „Edinosti“.

Narodnost in vera.

(Dalje.)

Slovani sploh združeni smo v veliko skupino, kojoj imenujemo slovanski narod. Zvezani smo v tej skupini eden z drugim z sorodnim jezikom, z jednako zgodovino in z istimi šegami in običaji. Vsi skupaj smo Kristjani, a nekoliko delov tega velikanskega debela združenih je pri tem z občno rimsko kristjansko cerkvo, v tem ko imajo ostali svoje posebne narodne cerkve.

Smoter pravega rodoljubja mora nam biti zaradi tega združitev vseh Slovanov v jedno jedino cerkev; zveza mej nami bode tedaj tem tesnejša in mogoče bode obstajenja one narodnostne ideje, koja meri v to, da se Slovani združijo slovstveno in jezikovno.

Katere cerkve bi se morali Slovani oklenoti in se na tak način spojiti tudi verski v en sam narod?

Tudi mi smo prepričani, kot pravi rimsko-katoličani, da izven rimsko-katoliške vere ni rešenja. Zdrava pamet, narava sama, sveta in posvetna povestnica pričča nam pravost te cerkve, katere ustanovitelj je sin Božji sam in čigar namestnik je rimski papež.

Istinitost tega dokazali so veleumi in kdor sam nekoliko pomisli ter proučuje

zgodovino katoliške cerkve, primerjajoč jo z ono drugih razkolnih cerkev, — sam spoznava, da se ne nahaja v zmoti, temveč v zmoti so razkolniki.

Naravno je tedaj, da tudi mi veselo pritrjujemo onim, koji trdijo, da vsi Slovani morajo postati katoliški ter grajamo navidezno počenjanje onih, ki trdijo, da Slovanov združitev moramo iskati le v odpadu katoliških slov. narodov od rimsko-katoliške cerkve in v pristopu k pravoslavnej cerkvi.

„Navidezno“ smo imenovali počenjanje onih „rodoljubov“, kajti nikdo izmed našega duhovstva ne more nam očitati te pregrehe in čeprav bi se mej nami kdo nahajal, posvariti ga treba mirnim potem in prepričevalno besedo, no ga pa javno napadati, izvijačjoč iz njegovih izrekov Bog ve kako hudobne namene.

Mila prepričevalna beseda izda v tem mnogo več nego napadanje; grešnika treba je sicer svariti in pokarati, a ne povečati pred njim njegov pregrešek, kajti tedaj, ako je jeznovite nravi in se čuti žaljenega, postane ti tem trdovratnejši v svojem krivem mnenju. Ako ga pa privabiš k sebi z blago prepričevalno besedo ter mu stavljaš pred oči slabe nastopke njegovih pregreškov, tedaj ti se bode uklonil, spoznavši svojo krivnjo.

Saj nam svetuje skušnja in človeška nprav sama enako počenjanje!

Glavni namen in smoter pravega rodoljubja in domoljubja mora tedaj biti duševna in telesna povzdiga milega nam domačega naroda. Kaj nam more pač biti milejše nego domovje in oni, ki v njem prebivajo? Saj vsaka domača stvarica, vsak najmanjši kotichek na domačej zemlji nam vzbuja v srcu neko sladko čut; do človeka, ki nas v daljni tujini obišče, prišedši iz domačih krajev, čeprav nam je lice njegovo neznano, občutimo vendar neko simpatijo; do njega obudi se nam v srcu neko sočutje, ki nas sili, da ga čislamo, ali mu pomagamo. Ona čut, ki nas vodi, ako smo mu v korist, je tudi čut domoljubja.

Skoraj bi rekli, domoljubje vodi nas k marsikaterem dobrodelnem činu, kojega bi ne izvršili, ako bi v sebi ne čutili tega plemenitega čuta.

Domoljubje, pravo domoljubje meri tedaj v to: oblažiti dušo, mikati človeka, vzgojiti ga duševno, pomoči mu gmotno in delati sploh v njegov, bodisi dušni, bodisi telesni blagor.

Nad telesnim je pa dušni blagor —

svoje izlete v slovensko okolico; kako da se ne bi tedaj slišali steklenicam vratolomni strelji penečega se šampanjca! Da, odmeva se celo frenetični „evviva“, ko omenja kak govornik „pro patria“ in „pro domo“ srečne domovine onstran „luže“, Gromoviti odmev provzročeval je tudi oni diplomat, ki je „bačve“ nabijal pod dvorano isterskega dež. zbora o njega zborovanji. Sigurno je hotel gg. poslance s tem opomniti, da bo treba pretrgati zasedanje zastran „trgatve“.

To pokanje in nabijanje in pa še nekaj družega sličnega strela me je zbudilo.

Svet je dandanes prebrisan in pretkan; ni mu brz para. Ko bi društvo „Pro patria“ razpisalo darilo za najboljši spis, ki bi razpravljaj največjih trmoglavnežev slavna dela, napeti bi hotel vse svoje skrajne moči ter napisati razpravo, za kojoj bi mi brezdvobeno odločili nagrado. Največjim trmoglavnežem našega prosvetlenege veka, veka pravice in svobode, prišel bi one gospode, ki si v istrski dež. zbornici ušesa maše, da ne slišijo kakega hrvaškega — ič (— ich že gre) ali kake krepke slovenske besede, ki jim pretrese ledja in obisti. Stel bi tja one gospode, ki se tako trdovratno upirajo državnemu zakoniku in njega §§., zadevajočim naše narodne pravice.

in uprav ta blagor človeku pridobiti prizadeva si tudi vera tako, da sti si ti dve človeški svojstvi v predmetu jednaki. Obe gledati za dušni blagor človekov z jednim razločkom, da vera uči človeka Boga poznovati in častiti, predočuje človeku njega namen in pot, po koji mora hoditi, da doseže večni blagor; vera dotikuje se prav za prav njegove duše, njegove vesti, v tem ko mu omika, narodna omika, blaži srce, ter mu stori, da napreduje v znanstvu in umetnostih. (Dalje prih.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor isterski.

(III. seja 13. septembra 1888.)

(Dalje.)

Poslanec dr. Laginja podpira predlog, povdarjajoč, da ako je resnično, kar je iztaknol dr. Volarič, o čemer nima vzroka dvojiti, bilo bi vsekakor nepostavno, da je mesto Cres vporabilo denar bratovščine za vzdržavanje svoje šole v mestu.

Predsednik predloga ne če sprejeti, ker je pisan v hrv. jeziku.

Na to izjavi poslanec dr. Laginja, da hoče prečitati predlog dr. Volariča v italijanskem jeziku, a to ne iz dolžnosti ali ljubezni do predsednika, ampak zaradi onih poslancev večine, kateri res ne razumijo hrvatski. — Protivi se tej izjavi poslanec Sbisà, povdarjajoč, da je protiparlamentarno, da stavlja jeden poslanec predlog in drugi ga prestavlja.

Poslanec dr. Laginja izroči poslužniku italijanski prevod predloga z besedami: „Per compiacenza privata“.

Poslanec dr. Petris omenja na to, da je to predlog dr. Laginje, kajti ono, kar je predložil dr. Volarič, ni razumil. Ta izjava gospoda deželnega podkapetana provzročila je spločno veselost med poslanci manjšine.

Predsednik vpraša, da li se podpira predlog dr. Volariča, kateri je raztolmačil dr. Laginja. — Podpira ga manjšina.

Poročevalec dr. Campitelli reče na to, da je poslanec dr. Volarič jako bolan na grlu; lečnik mu je baje svetoval, naj si vežba glasovne organe — drugače si ne zna tolmačiti Volaričevega ponašanja. (Dr. Volarič: Služim se svojih pravic!) Govornik: nadaljuje, da je dr. Volarič govornik skoraj eno uro, ali žal, ne vé o čemer; zato ga niti pobijati ne more. Uvidil je

pa, da je slušal lečnika svét v preobilnej meri in zato prosi svoje pristaše, da mu izraze svoje sožaljenje.

(Veselost na strani večine, na strani manjšine rogljivi smeh.) — Konečno prosí, da se odobri proračun.

Večina na to odobri proračun.

Predsednik izjavi, da ne da na glasovanje dr. Volariča predlog, ker ne spada na predmet malenkosti, katere je v njem navedel, kajti dež. zbor se ne more vikatí v enake, strogo občinske zadeve; sploh pa ista vrši svojo dolžnost.

Točka 6.: završni račun za leto 1887. in proračun za 1889. mirovinske zaklade dež. uradnikov in točka 7.: o računu zaklade denarja drugih za l. 1886., sprejme večina brez razprave.

Konečno je odredil predsednik, da se odpravi občinstvo iz galerije ter izroči v razpravo: o predlogu doznačenja milošćine učitelju Tesarzu. — Poročevalec dr. Bubba predlaga, da se stvar izroči deželnemu odboru, kateri sprejme predlog brez razprave.

Deželni zbor kranjski.

III. seja dne 13. septembra 1888.

(Dalje.)

Kar se tiče prvega oddelka našega predloga, utemeljil ga je uže prijatelj Pfeifer. Storil je to tako drastično, da mi za sedaj ne preostaje mnogo govoriti o tej stvari. V to, ali je pobiranje deželne naklade tudi žganju, narejenemu iz samopridelanih pridelkov in za lastno porabo, dopušćeno po zakonu ali ne, v to se ni treba spuščati. Teoretično vprašanje je tu irrelevantno; faktum je, da so jako iznajdljivi zakupniki letos na jedenkrat začeli pobirati naklado tudi od tega žganja, ter da se jim pobiranje ni bilo ustavilo. Dokaza dovolj, da moramo v zakon tudi glede tega vsprejeti kako precizno določbo, ako hočemo kako izjemo glede te žganjevine.

In taka izjema, gospoda moja, je opravljena! Zopet Vas spominam na načela, koja sem izražal pričetkom svojega govora, zopet Vam zakličem: „Ne bodimo bolj fiskalični nego sam fiskus!“ Prostost davka za ono žganje, katero se doma izdeluje in za domačo potrebo in v gotovih po zakonu določenih količinah, star davčni privilegij je za nekatere avstrijske dežele, kojim pripada tudi naša kranjska. Nemajo vse dežele te svoboščine, baš v onih deželah, kjer se največ alkohola izdeluje v naši

lansko leto u boji „per la pipa“ povedal Lahom par gorkih ter vendar srečno ušel z svojo „pipo“ na ulico mej mestno svobjat, osobito on, pravim, vede se uzorno, Kadar braniš je česti in prava Narodu in jeziku svojemu.

Sicer pa, ker se je radi toli važnega uzroka pretrgalo zasedanje slavne „giunte“, in ker se je uže prej z nabijanjem sodov pod zbornično dvorano poslancev posredno in neposredno opozarjalo na bližajočo se trgatev, eventuelno na sladk mošt, tolažimo se s tem, da se z sladkim sokom duhoví pomire ter pojde po „trgatvi“ vse bolje...

V Istri je trgatev. Obrniti se je treba zatorej na drug predmet. Pri nas se deželni zbor bavi z žganjem. Ta znameniti „feuerwasser“ postal je tako sloviti, da celo pisatelji moré ž njim junake svoje. Tedaj je vendar res, da gre vse po modi. Dognalo se bode neki kmalu, da ga bo smel vsakdo — samo da plača — kolikor bo hotel piti.

To se bo godilo potem toliko časa, dokler boste dobivali Vi „sobotna pisma“ z nemškim poštnim pečatom in dokler bodo pri nas politična oblastva samo zastran ljube ravnopravnosti uradovala izključno v nemškem jeziku.

Sploh pa v to gnezdo ni dobro segati, ker bo nemščina kmalu privilego-

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Izpod Nanosa.

Gospod urednik! Ko bi Vi vedeli, kaj me je vzdramilo, da sem zopet prijel za pero, čudili bi se izvestno. Niso bile povodom laskave besede čestite Vaše sotrudnice o nekdanjem „sobotnjaku“, niso bila povodom temu razna prijateljska nagovarjanja. Povodom temu niso bili tožni jesenski glasovi, ki vabe razne „pisatelje“ z romantičnih letovišč in udobnih kopelji k pisalni mizi, kjer jim Muza podaje pero, rekoč: „Piši, kar hočeš, piši, samo da pišeš! Ne glej na to, kaj in kako pišeš; piši samo da bode mnogo, makar pet pól“. Hm, sobotno pismo v petih pólah; brali bi je še v ponedeljek! — To dakle niso bili povodi, ki so mi potisnili pero v roko. Gromenje, gromenje, gromenje, gospod! je bilo; gromenje odmevajoče od Nanosa. Pri nas je od nekdanj običaj, da o vsakdanjem strelu, prišedšem o poludne iz Trsta, vemo, kedaj greste, Vi Tržačani kosit. Od Nanosa odmevajoč strel javlja nam velezanimivo to dogodbo. Toda, če je možno čuti strel od Svetilnika, kako da se ne bi slišali razni strelji iz okolice, recimo, kedar ima društvo „Pro patria“

državni polovici, na Češkem, Galiskem, v Bukovini in Šleziji, ni nobenega takega privilegija. Zastopniki velikih žganjarn bi ga tudi kaj radi odstranili. Predno se je špirtni zakon leta 1884. bil predružačil, zborovala je v Pešti neka enketa veščakov in odsek te enkete zahteval je naravnost, naj se odpravi ta svoboščina. Prvi teoretik o špirtnem davku Jul. Wolff, sedaj profesor v Zürichu, pridružuje se tem mnenju; tudi on je za odpravo te davčne prostosti, in gospoda moja, letos smo že bili na tem, da se v istini razveljavljata ta privilegij, navzlic temu, da je star deloma že več nego 100 let. Špirtni odsek na Ogerskem je bil že prečrtal dotično določbo in pri nas bili so Čehi in Poljaki skoro pripravljene posnemati vzgled ogerskega odseka, in trebalo je zastopnikom planinskih dežel postaviti se po robu, da smo rešili to staro pravico. Vse to navajam le zaradi tega, da pojasnim to vprašanje. Zapeljivo je bilo za vlado, da potegne k obdobju tudi žganje za domačo porabo. Vender ni se upala, storiti ali predlagati kaj jednakega; dotični paragraf vzel se je skoro nespremenjen iz starega žganjarskega zakona v novi zakon. celo izvršilna odredba se v tem obziru bistveno ni predružačila. In sedaj Vas vprašam: Če država, če finančni minister, ki že po svojem poslu mora biti trd in skop, svoje roke ne raztegneta po tem domačem požirku, spoštovaje staro davčno svoboščino, ni li grdo bilo od deželne zastopa, ako on dalje seže v svoji grabežljivosti nego državni fiskus?! In v tem slučaju, če sami obdačimo svojega poljedelca tudi glede tiste količine žganja, katero si prideljuje sam in za domačo porabo, če mu sami na vrat obesimo vse tiste zopernosti, izvirajoče po poslovanju z zakupniki in njihovimi organi — mari sami s tem ne pozivljamo vlade, da v drugič ona posnemajoč naš vzgled tudi državni davek naloži tistemu blagu, katero smo jednostranski bili zadeli z dež. naklado? :

Iz teh razlogov rodil se je naš predlog in tudi oblika mu je bila takoj dana. Pri vsakem davčnem zakonu treba gledati na izvršljivost njegovo ter na troške proizročene po izvršitvi. Pot, kojo mi nanašujemo, je povsem priprosta ter nobenih stroškov ne prouzročuje. V zakonu in pri izvršitvi njegovi naslanjamo se na državni zakon in na izvršitev drž. postave. Finančna uprava bode morala imeti neko nadzorstvo glede onih količin žganja, kojim dovoljuje davčno prostost; ona bode pozitivno uvedla take pogoje in take opreznosti, da se kolikor moč izogiblje davčnim prevaram. Nam ne bode trebalo nič drugega, nego — da se popularno izrazim — stopinjce pobirati za državno upravo ter v vseh slučajih, kjer se ona odpove državnemu davku, isto storiti tudi glede deželne naklade.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Za časa počitnic državnoborskih izpraznilo se je 12 mandatov, od katerih sta do sedaj samo dva zopet oddana in to Mladocéh V o e l a v J a n d a, izvoljen na mesto bivšega staročeškega poslanca Vra-

van svetovni jezik, v katerem bodo govorili po smrti Bismarkovi tudi v nebesih.

Radoveden sem, če bodo imeli nebesni več odloga, da se nauče mehkode jezika „der Aufklärung“, kot ono leto na Madjarskem nemadjarski uradniki. Tisti-krat Italijani sigurno izstopo iz trocarske zveze in za nje bo treba ustvariti posebno nebo, kjer se bo odmeval „il dolce sl.“

To bodo za nas, Slovane, resni, usodopolni časi. Slovan bo takrat „Heraklej na razpotju.“

Gospod urednik, kam se tedaj pridruživa midva? Lahom ne, ker Vi ste že zdaj, jaz sem pa bil nekaj; Nemcem tudi ne. Torej kam?

Perina ni, Triglava ne tam gori, A možno, da kdo drug, močnejši Bog! Ker smo pa imeli uprav te dni dež, zato se lahko še dosti vode izteče do tedaj, in zato puščam za danes toli važno vprašanje. — „Kar je, je; in kar ni, pa bo“, dejal je oni, ki je na slavnati stehi sedel in ogenj netil.

Naš svet ni za vinsko trto in za to tudi trgatve ni letos pri nas; imamo tedaj lep čas in za to se odslej še večkrat oglasi

Vaš

C. redivivus.*)

*) Dobro došli! Ur.

nega in grof Oto Serenyi, na mesto bivšega posl. g. Clama. Židovske liste najbolj skrbi, kedo bode izvoljen na mesto Schönerejve, ker je ta antisemit sedaj zaprt. Vse sile naperajo, da bi pomogli nemško-narodnemu možu gosp. Hollandu v državni zbor. Ta nemško-narodni kandidat sam neznanoko agituje zase, objublja, kakor navadno poslanci, svojim volilecem zlate gore, ako ga izvolijo, zabavlja antisemitom sploh, posebno pa Schönerejju, rekoč, da je samo govoril in se ustil, storil pa da ni nič. On pa . . . in sedaj slede zlate obljube. Židje kandidata podpirajo in bržkone bode izvoljen.

Češki deželni zbor sklene svoje zasedanje 15. oktobra. Do te dobe mora pa še rešiti načrt o osnutku deželne banke, s katero hočejo pomagati posestnikom, trgovcem in obrtnikom. Neodvisna mladočeška stranka energično pobija ta načrt, češ, da je zamišljen in osnovan tako, kakor zahtevajo prave potrebe naroda in da zato ta deželni zbor ne bode dajal one koristi in podpore, katero mu objublja. Vso korist bodo imeli boljši stanovni, nikakor pa kmetje in mali obrtniki; zato deželno banko „Narodni listi“ imenujejo „kavalirsko banko“. — Jezikovni zakon in šolska predloga poslancev Kvíčale in grofa Clama pridejo še le v prihodnjem zasedanju na vrsto; to je želja odločujočih krogov, kateri se nadajo, da se Nemci, ki so sedaj demonstrativno izstopili iz deželne zbornice, po novih volitvah zopet povrnejo ter se udeležijo tako narodnega dela. — Pariški list „Matin“ prinesel je te dni dopis, v katerem pravi, da je njegov sodružnik govoril z g. Riegerjem, vodjo staročeške in g. Gregrom, vodjo mladočeške stranke. Francozki novinar je oba češka voditelja izpraševal o njihovih nazorih glede notranje in zunanje avstrijske politike. Rieger mu je neki rekel, da bi bilo najbolje, da se Avstrija sporazumi z Rusijo da se mirno reši bolgarsko vprašanje. Rekel mu je tudi, da imate obe češki stranki eno samo svrhu, katero skušati pa vsaka po svoje doseči. Gregr je izjavil dopisniku, „Matina“, da imajo Staročehi res zasluge za narod, da so pa vsled njih popustljivosti proti vladi zgubili zaupanje v narodu. Še le odločni upor mladočeške stranke prisilil je Staročehe, da so se zopet potegnili za samoupravo Češke. Čehom je neobhodno potrebna ona samouprava, katero uživajo Madjari, sicer je Nemci pogoltnjejo. Odločno je obojal Avstro-nemško zvezo, ki je naši državi samo na kvar, ter rekel, da morajo Slovani v Avstriji delati na to, da se ziom madjarska oblast ter krene v vnanji politiki drugo pot. Avstrija more samo kot zaveznica Rusije uspešno napredovati in se razvijati.

Hrvatski sabor se snide 4. novembra ter bode zboroval do Božiča. Glavna stvar, o kateri se bode razpravljalo, je združni zakon. Madjarski in židovski listi so porabili tudi to priliko, da popadejo biskupa Strossmayerja, trošeč glas v svet, da o bodočem zasedanju pride tudi on v sabor ter da prevzame vodstvo opozicije. Ti ljudje si prizadevajo na vse načine škodovati dobrotniku naroda, a nečisto njih delo posaja ves drug sad.

Vnanje dežele.

Ruska vlada počne v kratkem, kakor se kaže, zidati novo železnico skozi Sibirijo. Iz Samara pišejo, da je ruski minister cest in železnice g. Posiet pri odprtju železniške proge Samara-Ufa izjavil, da stori vse mogoče, da se dozida železnica Omsk, Tomsk, Krasnojarsk do Irkučka. O sestanku grofa Kalnokya z Bismarkom pišejo ruski list, da ni imel nikakega pomena. Mej tema dvema državnikom se niti razpravljalo ni o bolgarskem vprašanju, niti o drugih Evropo vznemirjočih problemih; o tem se je govorilo na sestanku ruskega in nemškega cesarja v Peterhofu.

Srbska kraljica Natalija je bajé pripravljena pomiriti se z Milanom, ako se pogoji, stavljeni ji v Wiesbadenu, malo predružačijo. Iz pogodbe se ima odstraniti izraz „vzajemna mržnja“ ter tudi nima biti kraljica obvezana, bivati na Nemškem. Na Srbsko bi prišla kraljica samo, kadar bi ji kralj to dovolil. Ministerski predsednik izdal je predsednikom in načelnikom državnih uradov okrožnico, v kateri povdarja, da ni res, da bode navstala ministerska kriza, baš obratno, ministerstvo stoji sedaj trdnjeje nego kedaj. To pa ni drugo, nego zvijača, katero uporablja stari lisjak, da bi uplival na uradnike ter je primoral, da pri bližajočih se volitvah glasujejo za njegove kandidate. Teško je, da se mu to pot želja izpolni, narod je preveč užaljen, preveč razvnet proti njegovi barbarski vladi. —

Kako oficijozni in neoficijozni Nemci presojojo slovanske kulturne slavnosti, priča nam dopis „Politične korespondencije“, v katerem nek oficijozni politik trdi, da je Karadžićeva slavnost v Belemgradu imela političen pomen. Modrost tega oficijozja je spoznala, da so Srbi proslavljali osvobodjenje Srbstva od panrusizma, v katerem bi se bilo brez Karadžića potopilo. To slavnost treba smatrati zatorej za energično demonstracijo proti panslavizmu. Tako uči „Pol. Kor.“ Današnji položaj Srbije je torej Karadžićevo delo; on je tedaj spravi narod v roke Židom in Madjarom? Ali ste modri gospodje! Dobro, da mrtvi ne slišijo, sicer bi se moral veliki srbski pisatelj in rodoljub trikrat v grobu prebrniti.

Na Bolgarskem pripravljajo prevrat, kateri se ima izvršiti 22. oktobra. O tem prevratu so zastopniki avstrijske in nemške vlade natanko poučeni ter se ima izvršiti proti volji Rusije. Vojni minister Mutkurov potuje po celem deželi ter pripravlja vojsko na ta dogodek. Stojlov je na svoji poti na Dunaj pridobil tamošnjo vlado za bolgarski načrt. Gori omenjenega dne sklicano bo veliko sobranje, kateremu predloži ministerstvo svoj načrt; poslanci ga pohvalijo in sprejmejo, na to se objavi knežev manifest o narodni volji. Mutkurov je prepričan, da Evropa ne bode stavila temu zaprek. Bolgarska zedinjena z Vshodno Rumelijo bode proglašena za neodvisno kneževino, knez Ferdinand pa priznan zakonitim vladarjem. Tako bode po sodbi bolgarskih politikov rešeno bolgarsko vprašanje. Rusija bode protestovala, ali ako bi tudi ne priznala kneza in bi bili Bolgari prisiljeni izvoliti si drugega, Bolgarija bi ostala zedinjena. Tako poročajo „Mosk. Vjed.“ o tej zadevi.

O zapiskih pokojnega nemškega cesarja Friderika III. unel se je velik prepir. Oficijozni listi trde, da to niso pravi cesarjevi zapiski, ampak ponarejeni in cesarju pripisani spisi. Mladi nemški cesar je uže zopet pokazal svojo mladeniško navdušenost, ko je v nekem malem mesteci izustil vrlo bojevit govor. Spominal se je starih krvavih bojev ter izrazil prepričanje, da so vsi Nemci še danes pripravljeno dati svojo kri za dosedanje pridobitve. Kmalo se poda nemški cesar na pot na Dunaj in v Italijo. Na Dunaji se udeležijo slavnosti tudi kralj Milan in rumunska kraljeva soproga. Berolinski oficijozno so raztrobili v svet, da se udeležijo tudi avstrijska vojna mornarica slavnosti, katere mislijo napraviti v Napolji Viljemu II. To vest je pa težko verjeti.

Mej Nemčijo in Anglijo so razmere zelo napete. Obe državi imati v Afriki kolonije in tu skuša eno drugo prekositi. Nemci, kateri so si vsled njih uspehov v Afriki uže toliko domišljali, so sedaj zelo nemilo iznenadeni, kajti v njih naselbinah se vrsti upor za uporom in Afrikanci prav nič ne marajo zanje in njih gospostvo. Na Angležkem se je osnovala kompanija, ki razpolaga z velikim kapitalom in ki ima svrhu netiti no nezadovoljnost. To je Nemce hudo razkačilo in zaostriło odnose obeh kabinetov.

Borba v francoski zbornici je uže začela. Zbornica zahteva, da vojni minister zniža svoje zahteve za pet milijonov; minister se temu vstavlja. Govori se, da misli izdati predsednik republike Carnot poslanico obem zbornicam, v kateri kani ostro grajati Boulangerjevo postopanje. Zbornici mu bodeti pač ploskali, drugače pa narod. Iz postopanja generala Boulangerja se vidi, da se on da voliti v kolikor mogoče mnogih okrajih. Mandat sprejme ter ga kmalo zopet odloži ter se da voliti na drugem kraju, samo zato, da mu bode mogoče enkrat reči, da je izvoljenec narodov ter kot takemu nastopiti z veliko močjo in uspehom.

DOPISI.

Iz tržaške okolice, 22. sept. 1888. (Izv. dopis). — V zadnjem času pisalo se je mnogo o razmerah in stanju okoličanov ter povdarjalo njih mlačnost v narodnem obziru. Res! Okoličani se premalo zavajajo narodnosti svoje, da, nekateri jo teptajo celo z nogami! Priča je temu, da se v nekojih staro-okoličanskih rodbinah uže govori italijansko ter tako ustvarjajo iz svojih otrokov najhujše renegate. Enakih družin najde se v predmestjih izvestno je pa, da treba govoriti o mnogih izjemah; moralo bi se imenovati le slučajev.

In nekaj enakih slučajev nahaja se celo na Greti, uprav kjer je ustanovila glasovita „Pro Patria“ svojo podružnico.

Pisatelj teh vrstic je menenja, da si bode lahonsko otroško zabavišče baš na Greti nagrabilo primerno število naše dece.

Proti „Pro Patriji“ napeti je nam vse žile, sploh pa je tržaškimi Slovencev biti v tem obziru jako pozornim. Obstoj tržaško-okoličanskih Slovencev prepotrebno bi bilo pa delovanje, krepko delovanje močnega „Slovanskega žolskega društva“. Ko bi se v mestu odprlo vsaj še jedno otročeje zabavišče, in ko bi se v predmestjih samih ustanovilo enakih zavodov, pokazal bi se v malo letih velikanski vspeh v narodnem obziru.

Očita se mnogokrat okoličanom veliko mlačnost v narodnem obziru; enacega je menenja i pisatelj teh vrstic. A pri vsem tem priznavati se mora okoličanom večjih veliko zavednost narodnosti svoje! Kdo se ne spominja zadnjih volitev v državni zbor! Komu ni znano navdušenje vrlih okoličanov o imenovanih volitvah? Ako ne drugo, slavna narodna zmaga — velikansko število glasov na narodni strani priča o tem.

Res, na imenovano zmago smel je biti ponosen ves slovenski rod. V vzgled naj bi bila ta volitev našim okoličanom o prihodnjih volitvah v tržaški mestni svet! Okoličanom treba izvršnih voditeljev, dobrih govornikov, kateri jih umejo navduševati za narodno stvar. Pokazalo se je to posebno v času imenovanih volitev, žalibog pa močje, kateri so se najbolj trudili i najbolj navduševali okoličanske i mestne volitve, že spé večno spanje!

Da se i drugače naši okoličani svoje narodnosti zavedajo, pričajo nam dogodki o barkovljanskem županu. Koliko so se uže vrli Barkovljani trudili, da bi odpravili svojega „Nebodigatreba“, dobro vedoč, da se s tem slavnemu magistratu zamerijo. V Barkovljah pa pihajo jako mogočen magistratni veter, podpiran i po „pedagogičnih tam krogih“. Nič ni pomoglo do sedaj, da se je vse selo podpisalo proti imenovanemu županu, in zahtevalo njega odstranitve. Treba zatorej o tem kateremu naših gg. poslancev, bodi si tudi v državnem zboru govoriti, drugače pa bi moglo morebiti pol. društvo „Edinost“ o tem kaj pogledati. Ako to pri starem ostane, zelo slabo bode uplivalo na vrle Barkovljane, in to posebno o prihodnjih volitvah. Imenovana stvar ne sme nikakor zaspiti, kajti pomenljiva je tako rekoč za vso okolico! Barkovljani storili so v tem obziru svojo dolžnost — potrebne korake — toda proti vsemožnemu magistratu je vse „bob ob steno!“ Naj bi se zatorej v tem obziru od kake druge strani pomoglo vrlim Barkovljanom! X.

Iz Sežane, 22. sept. 1888. (Izv. dop.)

Kakor znano, gre sedaj pošta iz Štanjela v Sežano vsaki dan. Če se hoče kdo voziti s pošto, mora plačati 50 novč. Ali za vasi, ki so med Sežano in Štanjelom, ni stalne tarife, ali pa le navidezno ne. Pisce teh vrst se je peljal iz Križa v Koprivo. Ko je pa poštarja prašal, koliko mu ima plačati, odgovoril mu je: „kolikor hočete“. Ko je vprašal v drugič po plačilu, zahteval je za pivo. Kakor sem zvedel, vozijo se nekateri celo zastonj, ako le plačajo poštarju kozarec vina. To pa izvestno ni uzorni red!

V posameznih vaseh med Sežano in Štanjelom morale bi biti skrinjice za pisma in mimogrede bi jih voznik spraznil in odpravljaj dalje. Ali tega ni. Kdor hoče pismo oddati, mora plačati vozniku 2 nč. da je sprejme. To bi moralo biti drugače, in upam da bode sl. poštno ravnateljstvo poskrbelo, da se ta nered odpravi.

Sedaj pa nekaj o naši čitalnici. Časopisov ima le 4 slovenske, in par nemških. Sežana je narodna! Res? Se vé! kamor se ozreš, vidiš laške napise. Naše kavarne katerih imamo 4, imajo italijanske napise, so brez slovenskih častnikov in vse to zato, ker jedó slov. kruh! „Piccolo“ je uže tu, ali „Sl. Naroda“ ali „Edinosti“ ne. Še nekaj! Kaj je potreba pri nas zraven slov. tudi laške napise na tablah? Vprašam vas, občinske zastopnike, ali so v Trstu zraven laškik tudi slovenski napisi?

Pomislite, da ste na slovenskih tleh in nikar se ne smešite pred tuji, ki spoznavajo, da si sami silite italijanščino. Domači naš jezik nam zadostuje.

Pušičar.

Komen, 24. sept. [Izv. dop.] (Slavnost štiridesetletnice presvetlega cesarja Frana Josipa I.) Naša vas tudi ne izostane pri praznovanju štiridesetletnice Nj. Veličanstva, kajti naše razumništvo storilo je vse, kar je bilo v njegovi moči, da se bode ta zgodovinsko-znameniti dan dné 4. okt. t. l. slovesno praznoval.

V to svrhu sestavlja se je poseben odbor, ki ljudstvo navdušuje za to slavnost, kajti za našega presvetlega, vitežkega cesarja se spodobi, da se napravi kaj lepega.

Evo tedaj spored slovesnosti, ki se bode pri nas vršila dne 4. okt. t. l.

1. Dne 3. okt. zvečer pokanje topičev in pritrkovanje zvonov. 2. 4. okt. zjutraj budnica o pokanju topičev in pritrkovanju zvonov. 3. Ob 9. uri zjutraj se zbere šolska mladina z učitelstvom v šolskih prostorih ter odrine pred cerkev, kjer se bode slovesno blagoslovljena nova šolska zastava. 4. Slovesna sv. maša ob 10. uri se zahvalno pesnijo, koje se udeležijo vsi c. kr. uradniki, starešinstvo, učiteljsko osebje, c. kr. žandarmerija in občinstvo. 5. Po sv. maši bode šolska slavnost v sobani III. razreda tukajšnje čveterorazrednice, h koji so vabljeni vsi komenski dostojanstveniki in odličnjaki.

Obseg te veselice bode: a) Nadučiteljjev govor o pomenu slavnosti. b) Petje in deklamacije šolske mladine. c) Razdeljitev knjižic: „Naš cesar 1848—1888“ mej šolsko mladino. 6. Zvečer — ob mraku — zažiganje kresov po holmcih, razsvetljava vasi in mirozov (sviranje po vasi) mavhinske veteranske godbe, pokanje topičev in pritrkovanje zvonov. 7. Banket odličnjakov v g. Šadrovej gostilni, pri kojoj bode koncert veteranske godbe in petje komenskih pevcev. — Svečanost (Banket) se bode vršila o ugodnem vremenu na dvorišču omenjene gostilne, v nasprotnem slučaju v njenih prostorih.

Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, vabijo se s tem najljudneje vsi prebivalci komenskega okoliša, da se v mnogobrojnim številu te redke slavnosti udeležijo blagovolje, ter se vresničijo besede našega pesnika Kososkija, ki pravi „Hrast se omaja in hrib — zvestoba Slovenca ne gane“.

Kdor se hoče od zunanje gospode banketa vdeležiti, naj se oglasi blagovolji pri nadučitelju Ant. Lebanu in naj plača 1 gl. 20 kr. za kuvert.

Domače vesti.

Nova slovenska ljudska šola pri sv. Jakobu odpre se skoraj. Učiteljem imenovala je vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda gosp. Ivana Nekermana, dosedanjega učitelja-voditelja na javne ljudske šole v Marezigah pri Kopru. S tem imenovanjem nam je uže osiguran duševen napredek otrok kateri bodo pohajali prvo slovensko šolo v Trstu. Opozarjamo pa še slovenske roditelje, da bode poduk popolnoma brezplačen ter se bode vršil izvestno temeljiteje nego v raznih italijanskih ljudskih šolah. — Dan odprtja objavimo, kakor smo bili uže omenili, o pravem času.

Cesarjev dar. Nj. Veličanstvo cesar podaril je 120 gl. občini Pliskovica za prelijanje dveh zvonov tamošnje cerkve.

Za spomenik pokoj. Lovra Žvaba daroval je gosp. Iv. Hribar v Ljubljani 5 gl.; N. N. 3 gl. Srčna hvala!

Družbi sv. Cirila in Metoda darovala je ženska podružnica v Trstu iz svoje posebne blagajne for. 20 namesto venca o pogrebu pok. Lovra Žvaba. — V veselju družbi, zbranej v slovo prijatelja in druga dne 27. t. m. nabralo se je for. 6.

Občinski svet tržaški je imel dne 27. t. m. javno sejo. Predsedoval je župan dr. R. Bazzoni; navzočih je bilo 32 svetnikov.

Po odobrenju zapisnika zadnje seje prečitajo se razne vloge, v prvi vrsti zahvalno pismo Rudolfa Peressona, kateri je imenovan davkarskim komisarjem.

O dopisu c. kr. dež. namestništva, s katerim se vničuje imenovanje učitelja A. Mariottija vodjem ljudske šole v okraju Rena nova ter se pozivlje občinski svet, da prestavi enega ravnateljv meščanskih šol, katera nimata še svedoče sposobnosti za sedanji svoji službi, na mesto šolskega vodje v okraju Rena nova, predlaga svetnik M. Luzzatto, da se naloži šolskemu odseku izdelovanje potrebnih predlogov.

Čita se zatem dopis trgovinske in obrtne zbornice o varstvu trgovinskega prometa v novem pristanišču. Svetnik dr. Dompieri predlaga, da se naloži trgovinske zbornici v soglasju z borzno deputacijo, da stori vse potrebne korake v čuvanje tega vprašanja.

Svetnik Burgstaller misli, da je sedaj čas odposlati deputacijo Nj. Veličanstvu, povdarjajoč, da se potrebna dela ne bodo mogla izvršiti o pravem času zadostno solidno. Stavi predlog, da se odpošlje deputacija, o kateri se je govorilo toliko v

prejnjih sejah in ob enem naj se odpošlje na Dunaj dotični „Promemoria“.

Vnela se je živahna razprava, katere so se udeležili svetniki Ventura, dr. Piccoli, dr. Dompieri, dr. Consolo, in dr. M. Luzzatto. — Konečno sprejme se predlog dr. Dompierija z nekim dostavkom, kateri je predložil svetnik Consolo.

O Burgstallerjevem predlogu gledé odposlanja deputacije na Dunaj izjavi župan, da spada zaključek o tej zadevi v delokrog mestne in borzno delegacije.

Zatem se čita dopis okrajnega glavarstva postojinskega, gledé odgovora deželne vlade kranjske o vprašanju vodovoda Reke. Deželna vlada kranjska namreč odbija utok južne železnice in dveh zasebnikov proti dovoljenju okr. glavarstva postojinskega, da more občina tržaška napeljati vodovod med Vremom in Škocijanom. Dotične stranke morejo vložiti v teku 14 dni utok na ministerstvo poljedelstva.

Svetnik Combi interpeluje zatem župana o dokončanju tramwaya do kolodvora pri sv. Andreju ter prosi, da zahteva župan požurenje dotičnih načrtov.

Župan odgovarja, da sta uže predložena dva načrta, katera pa sta v rokah društva za olepšanje mesta. To društvo pa še ni izrazilo svoje menenja. Nadeja se, da se predložila oba načrta v 15 do 20 dneh občinskemu svetu.

Prečita se dalje odgovoru nabrežinskega vodovodnega društva na zaključbe občinskega zbora od dne 16. junija t. l. o vpeljanju nabrežinske vode v mestno klančnico. — Po predlogu mestne delegacije sprejmejo se nebitvene spremembe določb, kakor jih zahteva vodovodno društvo.

Dovolil se za razne popravke v mestnej sirotnici iznos 25.350 gl., kateri se ima vzeti iz zaklade zavoda ter ga mora povrniti občina proti 4% obresti v 5 letih.

Seja je bila s tem zaključena ob 9. uri zvečer.

Slovanski svet. Štev. 18. prinaša tole vsebino: 1. Javno mnenje in slovanski zastopniki Avstro-Ogerske. 2. Češko drž. pravo. 3. Češki shod v Pragi. 4. Peroi, pravoslovno selo v Istri. 5. Psoglavci. 6. Dopis. 7. Pogleđ po slovanskem svetu. 8. Književnost.

Vabilo k veselici, katero priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Tominu v proslavljenje 40letnega vladanja našega presvetlega cesarja Frana Josipa I. v prostorih tominske čitalnice dne 30. septembra 1888. Vspored: 1. Cesarska himna: Mešan zbor. 2. Slavnostni govor. 3. Pl. Zajc, Večer na Savi. Možki zbor s četverosplovom. 4. Deklamacija. 5. F. S. Vilhar. Domovini. Mešan zbor. 6. F. S. Vilhar. Po jezeru. Varijacija za glasovir. 7. Kücken. Plavaj, ladja moja. Ženski zbor z spremljevanjem na glasoviru. 8. Borštnik. Ponesrečena glavna skušnja. Burka. 9. Hajdrih. Hercegovska. Možki zbor s četverosplovom. 10. Tombola. Po veselici prosta zabava. Vstopnina 30. kr. za osobo. Začetek točno ob 1/2 8 uri zvečer. ODBOR.

Društvo za podporo rokodelcev v Ajdovščini priredi v proslavo štiridesetletne veličastne vlade Njega c. in kr. apostolskega Veličanstva cesarja Frana Josipa I. Dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne veselic na prostem bivše, gostilnice g. Hölma z nastopnim sporedom: 1. Slavnostni pozdrav. 2. Cesarska 3. Ant. Hajdrih: V tihi noči. 4. Godba. 5. Ant. Hajdrih. „Jadransko morje“. 6. Godba. 7. Zajc. „V boj“. 8. Dr. Jan. Bleiweis: „Bob iz Kranja“, vesela igra s petjem 9. Ant. Foerster: „Slava Slovincem“. 10. Ples. Med točkami in pri plesu svira godba Veteranov. Vstopnina k igri 10 kr., sedež 20 kr. K obilni vdeležbi, se slovesne veselice, česar čisti dohodek je namenjem društvu, vabi vse p. n. čest. rodoljube, najljudneje ODBOR.

Vabilo k slavnostni v proslavo 40letnega vladanja Nj. Veličanstva presv. ces. Frana Josipa I. katero prirediti društvi „Bralno društvo“ in „Podružnica sv. Cirila in Metoda“ v Šempasu dne 7. oktobra 1888 ob 5 in pol uri popoldne v dvorani gospoda Josipa Rijavca z nastopnim razporedom: 1. Godba: „Naprej“ svira orkester. 2. Petje: „Kantata“ poje možki zbor. 3. „Slavnostni govor“. 4. Petje: „Tam gdje stoji“, poje možki zbor. 5. Godba: Odlomek iz opere „Norma“, svira orkester. 6. Igra: „Ženski jok“ v jednom dejanju. 7. Godba: odlomek iz opere „Macbeth“, svira orkester. 8. Petje: „Za Hrvate“, poje možki zbor. 9. „Srečkanje“ štirih dobitkov. 10. Godba: „U boj“, svira orkester. Vstopnina za neude 20 nov.; srečke po 10 nov. Po končani veselici je skupna večerja treh jedil. Med večerjo

bode sviral orkester. Kuvert brez vina stane 50 nov. Kedor želi udeležiti se skupne večerje, naj izvoli oglašiti se pri gosp. odborniku Josipu Rijavcu vsaj do 5. oktobra t. l. K obilnej udeležbi uljudno vabita ODBORA.

Bralno društvo na št. Viški gori proslavljalo bode v družbi z cerkvenimi, šolskimi in občinskimi predstojniki štiridesetletnico presv. cesarja z nastopnim sporedom: Dne 6. oktobra zvečer pritrkovanje zvonov, kresovi in streljanje stopiči. Dne 7. oktobra v jutru pritrkovanje in streljanje. Ob 8. uri zjutraj zbere se šolska mladina v šoli, kjer se jej razloži pomen slavnosti. Ob 10. uri slovesna sv. maša z zahvalnico. Po maši se razdele otrokom v šoli primerni darovi. Ob 3 1/2 uri popoldne veselica: 1. Pesen: „V spomin štiridesetletnice cesarjeve“ — mešani zbor. — Jan. Laharnar. 2. Govor. 3. „Cesarska pesen“. mešani zbor. 4. Pesen: „Domovini“ — mož. zbor. Ant. Nedved. 5. Deklamacija. — 6. Pesen: „Sabljica“ — mož. zbor. Knitl. 7: Pesen: „Slovan na dan“ — meš. zbor. H. Volarič. 8. Igra: „Nemški ne znajo“. 9. Srečkanje. 10. Umeteljni ognji. K obilni vdeležbi uljudno vabi ODBOR.

Vabilo k slavnostni veselici, katero priredi županstvo združeno z „Rokodelskim društvom“ v Lokavci v nedeljo 7. oktobra 1888 v proslavo 40letnega vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Frana Josipa I. Vspored: na predvečer kresovi po vsej občini, streljanje iz možnarjev in pritrkovanje zvonov. Drugi dan ob 10. uri slovesna sv. maša, katere se udeležijo korporativno občinsko starešinstvo z g. županom in rokodelsko podporno društvu. Šolska mladina se zbere v šoli, od tam gre v cerkev mej streljanjem in zvonjenjem, noseč v pročelju ovenčano cesarjevo podobu. Po sv. opravilu razdelitev darov šoski mladini.

Popoldne ob 2. uri litanije z blagoslovom, potem 1. Vsprejem in pozdrav gostov ob 3. uri. 2. Slavnostni govor. 3. Cesarska himna. 4. Mnogovrstno petje. 5. Godba. 6. ob 5. uri banket na prostem. 7. ob 7. uri bengalični ogenj in prosta zabava. Kdor se želi vdeležiti banketa, naj se oglasi do 4. oktobra pri g. Franu Rebku, gostilničarju v Lokavci. Kuvert za osebo 1 gl. 20 kr. brez vina. K mnogobrojni udeležbi vabi najljudneje ODBOR.

Premiranje konj. V Tominu 21. septembra t. l. Darila so dobili: Za kobile z žrebci: Jan. Urbančič iz Staregasela 35 gl. Anton Vogriš iz Šentviškegore 20 gl. Tine Rol iz Robiča 15 gl. Srebrno svetinjo: Anton Ručna iz Svinje in Andrej Kafol iz Praprotna. Za mlade breje kobile: Janez Lapajne iz Ponikve 25 gold. Nace Stergar iz Staregasela 20 gl. Janez Šekli iz Livka 15 gl. Srebrno svetinjo: Jože Lipušček iz Loma in Anton Voljarič iz Mlinske. Za mlade 1 in 2 letne kobile: Janez Sovdat iz Iderske 15 gl. Anton Sovdat iz Smasti 10 gl. Simon Reščik iz Kobarida 10 gl. Srebrno svetinjo: A. Kavčič iz Volarji in Matija Kokošin iz Drežence. —

V Gradiški 22. septembra t. l. Za kobile z žrebci: Matej Donda iz Ogleja 35 gl. Anton grof Attems iz Romansa 25 gl. Karl Gregorutti iz Fiumicella 15 gl. Isidor Dorigo iz Škodovaka 15 gl. Jakob Toso iz Tapoljana 15 gl. Srebrno svetinjo: F. baron Kalice iz Fare in Peter Bosco iz Verze. Za mlade breje kobile: Janez Valentinč iz Romansa 25 gl. D. Kolauti iz Tržiča 20 gl. Isidor Dorigo iz Škodovaka 15 gl. Za 1 in 2 letne kobile: J. Spesot iz Romansa 15 gold. J. Donda iz Ogleja 10 gl. F. Peloz iz Fiumicella 10 gl. Srebrno svetinjo: L. Andrian iz Ogleja, L. Altran iz Ogleja. Ivan Feresin iz Rude in Ant. Zgubin iz Fiumicella.

V Pazinu 24. septembra t. l. Za kobile z žrebci: Mat. Salamun iz Čepiča 35 gl. Jož. Ručič iz Čepiča 20 gl. Ivan Križman iz Javorja 15 gl. Srebrno svetinjo: Ivan Pekulič iz Čepiča in Jože Pekulič iz Brda. Za mlade breje kobile: P. Nacinović iz Čepiča 25 gl. Mat. Julič iz Čepiča 20 gl. Srebrno svetinjo: Ferd. Težak iz Pičnja. Za 1 in 2 letne kobile: Teodor Toneti iz Plovirja 15 gold. Ivan Benković iz Pičnja 15 gl. Franc Opasič iz Cerovelj 10 gl. Mat. Canlovic iz Šumburga 10 gl. Srebrno svetinjo: M. Kos iz Čepiča, F. Šestan iz Gologorice in Ivan Križman iz Javorja.

Na Krku 26. septembra t. l. Za kobile z žrebci: T. Tozzo-Balbi iz Krka 25 gl. Peter Justinič iz Dobrinja 15 gl. Srebrno svetinjo: Nik. Burič iz Gabonja Za mlade breje kobile: Pacifik Brant iz Krka 20 gl.; Nik. Kirinčič iz Dobrinja 15 gl. Srebrno svetinjo: Ivan Kirinčič iz Dobrinja. Za 1 in 2 letne kobile: Mat.

Brusič iz Verbenika 15 gl. in Jure Brusič iz Verbenika. Srebrno svetinjo: P. Bogović iz Dobašnice in A. Linardič iz Dobašnice.

Cerkvene pesmi, nabrane med slovenskim narodom. Zvezek III. Z dovoljenjem preč. knezonadškofijskega ordinarijata goriskega izdalo in založilo ceciljansko društvo za gorisko nadškofijo. Kazalo: 1. Božična. Oj Jezusa zibljimo. 2. Božična. Veselje te se ljudje. 3. Božična. Dan prslavni je k nam prišel. 4. Spokorna. Oh prizanesi. 5. Spokorna. Ovečica, kam ti greš. 6. Križev pot. Grešni romar tu se vstavi. 7. Velikonočna. Jezus je od smrti vstal. 8. Velikonočna. Kristus je od smrti vstal. 9. Velikonočna. Jezus je od smrti vstal. 10. Velikonočna. Jezus je od mrtvih vstal. 11. Zahvalna. Tebe Bog, mi molimo. 12. K svetemu Duhu. O sveti Duh. 13. Pri blagoslovu. Tu molmo te. 14. Po blagoslovu. Oj vsmiljeni Jezus. 15. K Mariji. Lepa si roza Marija. 16. K Materi božji. Ti svetli solnčni zor. 17. Lavretanske litanije (iz Rezije.) 18. Lavretanske litanije (koralne.) 19. Lavretanske litanije (Tolminske.) 20. Lavretanske litanije (Idrijske.)

Nečloveška surovost. „Corr. di Gor.“ poroča iz Kormina, da je zasačila dne 24. t. m. v tamošnje sirotnici kuharjeva žena uboga 6letno deklico, ko si je vzela nekoliko koščekov kruha, da si potolaži glad. Nečloveški ženski stvar zgrabi ubozeza otroka, ter mu opeče na ognju ročici tako grozovito, da ni najmanjše nadeje, spasiti nesrečne deklice življenje. — Brezsrčno žensko so zaprli in nadejamo se, da jej ne ubegne kazen, katero zasluži v polnej meri.

Mesečna statiska tržaška. Mesece avgusta t. l. porodilo se je v Trstu 388 otrok in sicer 195 moškega, 193 ženskega spola. Zakonskih je bilo 340, nezakonskih 48. — Umrlo je 163 možkih in 184 ženskih. Največ oseb je umrlo dne 6. (18), najmanj dne 16. (6). Povprečno je umrlo vsak dan 13 oseb. Poročilo se je 102 parov. — Bolnikov je bilo dne 31. avgusta: v javnej bolnici 803, v porodilnici 8 ženskih v sirotnici 5 otrok, v blaznici 118 oseb, skupaj v vseh treh oddelkih 934 oseb. — V obskrbnici je bilo dne 31. avgusta 639 siromakov. — Zaklalo se je v teku vsega meseca 7447 glav, in to: 1749 volov, 249 krav, 30 konj, 2072 telet, 3305 kostrunov, 40 jagnjetov in 2 prešiča. — Najtoplejši dan je bil 1. (33.5°C.), najmrzlejši 6. dan meseca (13.2°C.). — Deževalo je v 12 dneh in sicer 2., 3., 5., 6., 7., 18., 19., 20., 21., 22., 30 in 31.

Statistika umrlih. Od 16. do 22. t. m. umrlo je v Trstu 71 oseb in sicer 37 možkih in 34 ženskih. Po starosti jih je bilo: 27. do 1., 14 do 5., 8 do 20., 5 do 30., 1 do 40., 8 do 60., 7 do 80. leta in 1 preko 80 let. Lani je umrlo v istej dobi 21 oseb več. Povprečno je umrlo izmed 1900 oseb 23.66.

Nemščina je služben jezik v našej vojski. Iz Prage namreč poročajo, da je o izpitu za rezervne častnike koj v početku izjavil dotični general, ki je predsedoval izpraševalnej komisiji, da morajo odstopiti vsi, kateri niso popolnoma večiči nemščini, kajti vsak avstrijski častnik mora znati nemški. Odstopilo je vsled te izjave od 38 kandidatov 21.

Sodnjisko. Seljak Josip Furlan iz Crnotiča je bil obsojen 28. t. m. zaradi necega pregreška proti javnej morali na 4 mesečno ječo. — Zaradi enacega pregreška je dobil 21letni seljak Matej Macina 7 mesečno ječo.

Policijsko. Prodajalec oglja Ivan P. iz Buzeta pretepel je v ulici Giaccera služkinjo Mario C., baje iz ljubosumnosti. Črna, vročekrvnega moža odveli so stražniki v zapor. — Ferdinand M. iz Tremonta ukradel je agentu Juliju L. v ulici Foscolo obleke, vredne 58 gl. ter je zastavil za gl. 7.30. Ni mu pa ostalo časa, da zapravi denar, kajti policija ga je kmalu našla ter spravila v varnost.

Poslano.

V interesu gg. prijateljev sporta, ekonomov in posestnikov opozorujemo posebno na oglas „Kwizde restitucionalni fluid“. Kwizde Korneuburški prašek za živinorejo v današnjem listu. (a)

Dunajska bors.

dne 18. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih — — — — —	gl.	81 50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	„	82 95
Zlata renta — — — — —	„	110 50
5% avstrijska renta — — — — —	„	87 40
Delnice narodne banke — — — — —	„	87 40
Kreditne delnice — — — — —	„	214 75
London 10 ltr sterlin — — — — —	„	121 95
Francoski napoleondori — — — — —	„	9 03 1/2
C. kr. cekini — — — — —	„	5 7
Nemške marke — — — — —	„	59 55

Cudovite kapljice sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdoovratnejše žlezočne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim in jetrih in na *erancii*, proti števničnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. Ona ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljave pa edino v lekarni *Cristofolotti v Gorici*, v Trstu v lekarni *E. Zanetti i G. B. Rocis*, *G. B. Faraboschi* in *M. Ravasini*. Ena steklenica stane 30 novcev. Varovati se je pokvarjenosti posnetkov, skaterimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti. Veliko skladišče vsakovrstnega mineralnega z raznimi gumijskega blaga. Zastop za vso pokrajino.

Breztečnost

slabo prebavljanje, žlezočni katar, prehlajenje žlezočnega se ozdravi najhitreje in najsigurnije z edino pristnim sv. Jurija **Univer. žlezočnim eliksirom** lekarna, Wien, V., Wimmergasse 33.

Cena 1/2 steklenice 1 gl.; cela steklenica gl. 1.80; z pošto 25 kr. več. — V Trstu se dobi pri G. B. Manzoni, lekarna, Via sette Fontane.

Debelost, medlost se po novejši metodi gotovo odpraviti. Vse kožne bolezni, kot grinte, žoltina, ogreji, pege, rdeče nosove in roke, bolezni las se racionalno ozdravijo. Pike od osepne in kocine po obrazu se zmiraj odstranijo. V vsakem kosmetičnem prašu ji daje se svet. Navodi, kako se zdraviti, dajo se pismeno, če se vse obširno poroči in se priloži marka za odpis v ismu z naslovom:

„Hygiea-Officin“ Breslau II.

Odlikovan v Londonu, Parizu, Dunaju, Monakovu in Hamburgu. Častni diplom gospod. razstave v Černovicu 1886. — diplom I. vrste pri razstavi psov na Dunaju 1885—1886., — posebno priznanje VI. oddelka c. kr. gosdarske družbe na Dunaju (za rejo konj) 1879. in 1885., — priznanje ujejnarodnega kluba „Jokey“ v Baden-Badenu, avstrijskega Jokey-kluba na Dunaju in Jokey-kluba v Budimpešti.

Kwizda-ja

e. k. izklj. priv.

restitucionalni fluid

(voda za pranje konj).

Fran IV. Kwizda-ja v Korneuburgu, c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorski dobavitelj za živinozdravniške preparate — in okrajni lekarničar.

Dolgoletna skušnja uči, da jo to jako dobro sredstvo za ekrepcanje konj po velikem trudu, kakor tudi jako pomaga pri vanjskih boleznih, kostobolu, reumatizmu, izpahjenju trdih mišicah in kitah itd. 1 steklenica f. 1.40.

Pristen se dobi: v Trstu v lekarnah gg.: C. Zanetti, P. Prendini, G. B. Faraboschi, Ed. pl. Leitenburg, Josip pl. Leitenburg, A. Praxmayer, M. Ravasini, I. Serravallo. — Na vseh tko in eksport pri C. Zanetti, P. Prendini, zatim v drog. rih-h: H. Hirscha, I. Heimlicher, I. Kirchner, F. Mell, brati Zernitz, nadalje na malo i veliko v lekarnah in drogerijah v Postojni, Sezani, na Reki, Polji, Rovinju, Dubrovniku, Spiljetu in Zadru.

Glavno skladišče: Kreisapothek Korneuburg.

Razun tega se dobi tudi v vseh mestih in trgih, ter se objavljajo skladišča po inseratih.

POZOR! Kadar se kupuje ta preparat, naj zahteva slavno p. n. občinstvo vedno „Kwizda-ja restitucionalni fluid“ i naj se pazi, da je steklenica zapčatena z rdečim papirjem i z mojim podpisom in gori natisnjeno znamko. (C) 10-9

JAKOB KLEMENC

trgovec

Via S. Antonio

ima v zalogi velik izbor raznovrstnega lepega volnenega blaga za moško i žensko obleko ter se vedno nahaja v veliki množini izborne kotonine, baršuna, platna in flaneli v raznih barvah. Dobro se bela zagrinjala vsake vrste in velikosti. Postreči more z najlepšimi namiznimi prtji, volnenimi robci, pledi in drugimi ženskimi ogrinjali. V obilnej m-ri se dobi za gospe vsakršne preproge in lišpa za pleso in ženitve in to vedno novo, moderno i nežalčano blago. Vsaka naročba na deželo (po obrazcih ali muštrih) se izvrši hitro in točno ter lahko nekatere vrsti blaga brez dave na deželo pošlj. Svilnato blago je vedno najnovejšega izdelka; svilnate trakove vsake velikosti za pleso, ali za nagr bue venca, kakor tudi zlate in srebrne franže se dobe na izbor. Ima za slovenska družtva trobojna svilnate trakove v raznej širokosti. Za obilno naročbo se priporoči vseni p. n. d. mašinom, da ga pogos oma z naročili počast.

Gorsko maslo, 1 kg. 85 kr.
" " " 5 " franko 4 f. 25 kr.
Namizno " 1 " 95 "
Ovčji sir 60 "
" " " 5 " franko 3 f. 10 "
Radgorski sir od piva 50 kom. 90 "

Pošilja po poštarskem povzetju trgovina

F. R. HEGRAT

Frenštát pod Radhoštem Moravska.

Najcenejši izvor za kupovanje za zimsko sezijo in Božič!

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

razpošiljata po poštne povzetji:

10 metrov zimskega lodna za ženske ob ke, dvojnje široke	gid. 5 50
10 metrov Vallerie-flaneli za ženske ob ke, najnovejši vzorec	gid. 4 —
10 metrov kalmuka, težke baže, najnovejši vzorec	gid. 2 70.
10 metrov barhanta za obleke, težke baže, najnovejši vzorec	gid. 3 —
10 metrov blaga za ponočne suknje, k. ženskega, najnovejši vzorec	gid. 2 50
29 vatlov Prostejevskega barhanta, moder in najav gi. 5 b i m r u o e	gid. 6 —
3 10 metra blaga za moške obleke za zimo I. a. gid. 5 50 II. a.	gid. 3 75
2 10 metra blaga za ženske suknje, modnega I. a. gid. 10 —, II. a.	gid. 6 —
2 10 metra blaga za ogrtače, modnega.	gid. 6 —
6. kap iz pliša za gospe in dečke	gid. 1 50
1. zimska posteljna odeja iz Rouge, komplet	gid. 3 —
1. zabraka, 190 cm dolga, 130 cm široka, 1. žona gid. 2 50, II. a. sva	gid. 1 50
1. Angora-ogrinjalo, za zimo 9/4, I. a. gid. 6 —, II. a.	gid. 2 80
1 ženski jopić iz ovčje volne, (Jersey, vsi modne barve I. a. gid. 3. II. a.	gid. 1 50
3 krili iz klobučine, bogato tumburirani, rudičasti sivi in rudičasti	gid. 3 —
6 parov zimskih nogovic, pl. tenih, v vseh barvah, pr. g. s. t.	gid. 1 50
1 platnena rjuha, 2 metra dolga, brez šiva	gid. 1 50
10 metrov posebne preproge, težke baže	gid. 3 50
1 moška srajca bela i barvasta, Ia gid. 1 80, II. a.	gid. 1 20
3 delavske srajce iz teškega oksf. rda	gid. 2 —
3 pare gač iz barhanta platna Ia. gid. 2 50, II. a.	gid. 1 80
9 parov zimskih kratkih nogovic, pl. tenih, v vseh barvah	gid. 1 10
6 ženskih srajc iz modnega platna ali šifona, Ia. gid. 5. II. a.	gid. 3 25
3 nočni korseti i šifona, vezani Ia. gid. 4 —, II. a.	gid. 1 80
1 zastor iz jute, turški maris, Ia. gid. 3 50, II. a.	gid. 2 30
1 garnitura pregrinjaj, 1 prt in 2 post. pregr. iz ripsa gid. 4 50, iz jut	gid. 3 50
29 vatlov domačega platna, težke baže, 9/4 gid. 5 50 9/4	gid. 4 20
29 vatlov oksforda najnovejši maris	gid. 4 50
9 vatlov kanafasa, namovjši maris, najboljša baže	gid. 6 —
3 prtji. vseh barv, 9/4 gid. 2 — 9/4	gid. 1 —

Uzoreci zastoj in franko.

Pivovarna „Farrach“ pri Gradcu

Pivo Farrach, katero je že od davna priljubena pri občinstvu, našlo je enak dober vseh tudi pri našem občinstvu, odkar je vpeljano v Trst.

Izvrstno to pivo se toči v raznih pivarnah in gostilnah; dobi se v steklenicah in iz soda ter se naročuje pri glavnem zastopu pivovarne „Deposito di Birra di Farrach“ v Trstu, Barriera vecchia, n. št. 5, scala d'oro. Telefon št. 275.

Glavni zastopnik Izidor Jelenko v Trstu.

Gospodu G. Piccoli-ju, lekarju »pri Angelu«

v Ljubljani.

Vaša žlezočeva esenca, kojo sem slučajno spoznal, ozdravila me je popolnoma neprenehljivo slabotnosti čraves in prebavnika, kakor tudi neznanu mučeče trdo-telesnosti. Dolgo iskal sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obetala; vse drugo zavživanje lečil bil je zaman in edino le Vašej neprecenljivejši esenci se imam zahvaliti za popolno zdravje, ter Vam ostanem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zánjo najsrčneje udan in hvaležen.

Na Dunaji 1887

Spiridijon Pokrajac, prof. kandidat.

Marijacejske žlezočne kapljice

izvrstno zdravilo pri vseh boleznih na žlezoču.

Neprecenljive dobrote je posebno vpliv njihov pri netočnosti, slabosti žlezoča, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, žlezočnem kataru, gorečice (rzaveci) pri preobilnej produkciji sline, rumenici bluvanju in gnusju glavobolu, ako boli iz žlezoča krč v žlezoču, zabasanji, preobilnosti jedi in pijác v žlezoču

Varnost, znamka proti glistam, boleznim na vrtnici in jetrih in tudi proti žili ali himorojdam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 40 nov., velika steklenica samo 70 nov. Glavni zalog ima lekarničar „k angelju varhu“ Karl Brady Kremsir, Morava.

Pristne dobe se skoraj v vseh lekarnah.

V Trstu: Lekarna: Antonio Suttina, — Lekarna: de Leitenburg, all' Ercole trifante, — Lekarna: Eduard de Leitenburg, alla Saluta, — Lekarna: A. Praxmayer, al due Mori — Lekarna: Pietro Prendini, alla Fontana Imperiale. — Lekarna: Benedetti Saraval, al Amazone Trionfante. — Lekarna: Benedeto Vlach Minussi, alla Corte. — Lekarna: d. Vittorio Serravallo al R dentore (glav skladiš). — Lekarna: Busoletto all'orso nero. — Postojna: Lekarna Fr. Baccarich. — Sezana: Lekarna Philipp Ritschel. —

Svarilo! Pristine Marijacejske žlezočne kapljice ponarejujejo in posnemajo se mnogovrstno. — V znamenje pristnosti mora biti zamotana vsaka steklenica v rdeč omot, providen z gornjo varnostno znamko ter mora biti na vsakem priloženem poduku za uporabo razun tega opomnjeno, da je bil isti tiskan v tiskarni g. Gusek-a I. Kremerich (Kremsier).

TVRDKA Bernhard Ticho

Brünn, Krautmarkt 18,

(v lastnej hiši)

pošilja proti povzetji:

Sukna za gospe deset metrov, sama volna v vseh modernih barvah dvojnja širokosti f. 8.

Kalmuka deset metr., črtež po modri se da oprati 60 ctm f. 2 70.

Valarijne flaneli deset metr., ki se da oprati na pol volna po najnovejših risarijah 60 ctm. f. 4

Baršena za obleke deset metr., ki se da oprati, krásni vzorec 60 ctm. širok f. 3

Niger kega valjanega sukna deset metr., sama volna, najnovejša blaga za jesenske in zimske obleke dvojnje širokosti for 5.

Velurjevi šali 1/2 dolga samo volna f. 3.50.

Ragusa moderno sukno dvostroko široko, za kostume, v vseh barvah, tudi progasto in pisano 10 metr. for. 9.

Blago za spalne suknje 60 ctm. šir najnovejši vzorec 10 m. f. 2.50

Životi „Jersey“ za gospe (jopice) z svilnatimi gumbi, v vseh barvah, kompletne, velike, 1 komad f. 1.50

Košulje za delalce iz rumburškega oksforda velike, 3 kom f. 3

Holandske dolge preproge (ostanki) 10—12 metrov dolge, 1 ostanek f. 3.60

Normalne košulje in hlače, kompletne, velike, 1 kom. f. 1 50

Crni Terno saksonski izvod, dvostroko širok, za celo obleko, 10 metrov f. 4.50

Progasto blago za obleke 60 ctm. široko, najnovejši vzorki, 30 met f. 2.50

Volnati ryp v vseh barvah, 60 ctm širok, 10 metrov f. 3.80

Dreidraht (Trožičje) najboljša vrsta, 60 ctm. široko, 10 metrov f. 2.80

Ženske košulje iz močnega platna sčipkami 6 komadov f. 3.25

Domče platno 1 komad, 30 vatlov 9/4, for: 4.50 1 . 30 " 9/4 " 5.50

Krug-Webe boljše nego platna 1 komad 9/4 širok, 30 vatlov f. 6 —

Sifon 1 komad, 30 vatlov, Ia f. 5.50, najboljša vrsta f. 6.50

Kanafas 1 kom. 30 vatlov, lila f. 4 80 1 . 30 " rudič . 5 20

Oksford se more prati, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4 50

Garnitura iz ripsa sestojča iz 2 posteljnih pregrinjaj in namiznega prta se svilnatimi čipkami for. 4 50

Garnitura iz jute 2 namizna prta in p. s. e. lino rogrinjalo s čipkami f. 3.50

Jute zastor jurški vzorec; podpolni for. 2 30

Konjska plahta jako dobra, 190 ctm. dolga, 130 ctm. široka, f. 1.50

Odeje za sijakerja 190 cm. dolga, 130 cm široka, f. 2.50

Košulje za gospe, lastno delo bele ali barvane 1 kos Ia f. 1 80, II. a f. 1 20

Ženske košulje iz šifona in platna, fino opletene, 3 kom, for. 2 50

Tovarno skladišče suknega blaga

Brnsko sukno Ostanek 3. 10 metrov za podpolno možko obleko f. 3 75

Ostanki B nskega sukna Ostanek za podpolno možko obleko 3. 10 metrov dolga for. 5

Blago za zimske suknje ostanek 2. 10 m za popolno zimo sukno rjavo in višnjevo, f. 5.50

Blago za povžičje sukna najljepše vrste, za celo sukno f. 7.—

Vzorki brezplačno in franco. Kar komu ni všeč, se sprejme brez ugovora nazaj.